

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2019–2021

Vastuualueen nimi: Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja (aiemmin sivistysjohtaja), taloussuunnittelija, suunnittelija

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää tasavertaisia ja kustannustehokkaasti toimivia sivistyspalveluja koko alueelle ja alueen asukkaille. Vastuualue huolehtii keskuksen yhteisistä talous- ja hallintotehtävistä. Toimintaa ohjaavat säädökset opetustoimesta, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta, hankintatoimesta ja hallintomenettelystä. Vastuualue hoitaa lisäksi oppilaskuljetusten hallinnoinnin ja koordinoinnin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Lisäämme kaupungin vetovoiman mainostamista.
- Suunnittelemme uutta päiväkotia.
- Säilytämme kaikki koulut, joissa on riittävästi lapsia.
- Toimintamme on asiakaslähtöistä ja palveluhaluista. Hyödynnämme rohkeasti mahdollisuuksia ja luovia ratkaisuja.
- Panostamme kaupungin kulttuurihistoriaan.
- Panostamme hyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen.
- Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.
- Panostamme osaavan ja motivoituneeseen henkilöstöön.
- Toimintamme on kustannustehokasta.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Organisaatiomuutosta koskevat, 1.1.2019 voimaan tulevat muutokset on toteutettava ja huomioitava toiminnassa. Siivous- ja ruokapalvelut jatkavat toimintansa kehittämistä muutoksessa sekä jatkavat hyvän yhteistyön kehittämistä samalla tukien ja ylläpitäen henkilöstön osaamista.

Keskuksessa tarkistetaan suunnittelukauden aikana säännöllisesti palvelutarjonnan riittävyys suhteessa palvelutarpeeseen ja väestötieteellisiin muutoksiin ja ennusteisiin. Suunnittelukauden aikana kaikessa toiminnassa on huomioitava tehostamisen ja sopeuttamisen tarve. Kansallisen tason muutokset, jotka vaikuttavat muun muassa valtion rahoitukseen, huomioidaan toiminnassa sekä tulevassa suunnittelussa ja palvelutuotannossa.

Riski-arvio

Tilojen kunto ja sisäilmaongelmien ehkäisy.

Vuoden 2019 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta henkilö /-
Toisen asteen koulutus tukee paikallisia yrityksiä. Työvoiman saanti paranee.	Lukioiden yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa lisätään. Toisen asteen ammatillista koulutusta suunnitellaan vastaamaan työelämän tarpeita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kaupunginhallitus/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Kaksikielisten palvelujen tarjoaminen	Sivistyskeskuksen kaikissa palveluissa kaksikielisyys nähdään mahdollisuutena.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Koulukuljetusten hyödyntäminen muihin kuljetustarpeisiin.	Koulutus osallistuu joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin. Käynnistetään kokeilu koulukyytien järjestämiseksi päiväsaikaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/Koulutuspäällikkö, rehtorit ja suunnittelija
Kaupunki hakee mukaan UNICEF:in Lapsiystävällinen-kunta toimintamalliin	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksella on keskeinen rooli toimintamallin käynnistämisessä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Hyvät työvälineet	Laitteita, sähköinen työnohjaus	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Hyvä täydennyskoulutus	Henkilökunnalle tarjotaan monipuolista ja kiinnostavaa koulutusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Muutosjohtamisen varmistaminen organisaatiomuutoksessa	Yhteistyömuotoja kehitetään vastaamaan asukkaiden palvelutarpeita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt
Talousarviossa pysyminen	Seuraamme talousarvion toteumaa ja reagoidaan poikkeamiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt
Pitkäkestoisten ratkaisujen löytäminen	Kokonaistaloudellisten vaihtoehtojen tarkastelu.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Hallinto ja kehittäminen

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018 muutoksineen	TALOUSARVIO 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021
Toimintatuotot	19 307	15 000	12 000	12 120	12 241
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-281 383	-410 678	-421 744	-423 647	-425 578
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate					
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-262 086	-395 678	-409 744	- 411 527	-413 337

Poistot ja arvonalentumiset

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio 2019	Talous- suunnitelma 2020	Talous- suunnitelma 2021
Nettomenot, euroa/asukas	19,8 ulk.	25,9, ulk.	27,3 ulk.	27,3 ulk.	27,3 ulk.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seurantavuosille 2019–2021

Vastuualueen nimi: Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodinjohtajat

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tarjota alle kouluikäisille lapsille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja, jotka vastaavat lasten ja heidän perheidensä tarpeita ja toivomuksia parhaalla mahdollisella tavalla.

Varhaiskasvatus koostuu lapsen suunnitelmallisesta ja tavoitteellisesta kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamasta kokonaisuudesta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Leikin ilon ja sen pedagogisten mahdollisuuksien kautta edistetään lapsen hyvinvointia ja oppimista.
- Työ- ja toimintatapojen arvioinnin kautta etsitään tapoja tukea lasten kasvua, kehitystä ja oppimista. Kaikkien ratkaisujen tulee perustua varhaiskasvatussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstölle annetaan valmiudet työskennellä varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

- Opetushallitus on aloittanut työn varhaiskasvatussuunnitelman kansallisten perusteiden uudistamiseksi. Uudistuksen tarkoituksena on selventää käsitteitä ja sisältöjä niin, että ne vastaavat 1.9.2018 voimaantullutta varhaiskasvatuslakia. Varhaiskasvatuksen järjestäjien on uudistettava paikallisia suunnitelmiaan kansallisten perusteiden mukaisesti. Samalla on tärkeää arvioida myös paikallista suunnitelmaa ja tarpeen mukaan kehittää sitä. Tavoitteena on ottaa uudistettu paikallinen suunnitelma käyttöön 1.8.2019.
- Uusi, kolmivaiheisen tuen malli tuo mukanaan vastuu- ja työnjaon rakennemuutoksen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen osalta.
- Ennen kesää 2019 selvitetään eri vaihtoehtoja maksuttomalle varhaiskasvatukselle valtuustosopimuksen mukaisesti.
- Seuturekryn käyttöönotto.

Riski-arvio

Henkilöstörakenteen ollessa muutoksen edessä, syntyy kuntien välille kova kilpailu osaavasta henkilöstöstä. On löydettävä avaimet kasvavaan kilpailukykyyn, jotta myös tulevaisuudessa henkilökuntamme pätevyys on korkealla tasolla.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta henkilö /-
Kaksikielisten palvelujen tarjoaminen	Sivistyskeskuksen kaikissa palveluissa kaksikielisyys nähdään mahdollisuutena.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Osa päiväkodeista saavat uudet houkuttelevammat nimet	Nimikampanja johon kuntalaiset saavat osallistua. Uudet nimikyltit rakennuksiin sekä tieristeyksiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Varhaiskasvatuspäällikkö
Uuden päiväkodin hankesuunnitelman valmistuminen	Varhaiskasvatuksesta edustaja/edustajia työryhmään	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Varhaiskasvatuspäällikkö ja päiväkodinjohtajat
Aamutoiminnan ja aamuhoidon yhdistäminen	Esiopetustoiminta ja esiopetuksen hoito keskitetään tiettyihin kouluihin niin, että opetusryhmien koot suurenevat ja toiminta vahvistuu.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö ja rehtorit sekä varhaiskasvatuspäällikkö ja päiväkodinjohtajat
Kaupunki hakee mukaan UNICEF:in Lapsiystävällinen- kunta toimintamalliin	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksella on keskeinen rooli toimintamallin käynnistämisessä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Kulttuuripolkutoiminnan vakiinnuttaminen	Kulttuuritoimi järjestää yhdessä koulujen, päiväkotien ja kulttuuritoimijoiden kanssa kulttuuripolon kaikille peruskoulun oppilaille ja päiväkotien lapsille.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Paikallishistorian tuntemuksen lisääminen nuorten ja lasten keskuudessa.	Kaupungin museo panostaa museopedagogiikkaan ja yhteistyöhön koulujen, lukioiden ja päiväkotien kanssa. Palkataan museolehtori kaupungin museolle ja pyritään saamaan museolle lisää resursseja hakeutumalla valtionavustuksen piiriin.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Varhaiskasvatus on paikka yhteisöllisyyden vahvistamiselle	Avoimen varhaiskasvatuksen "Treffiksen" kehittäminen sekä tilojen monipuolisempi käyttö.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Varhaiskasvatuspäällikkö ja päiväkodinjohtajat
Tieto- ja viestintätekniikan (TVT) tuominen lasten arkeen varhaiskasvatuksessa.	Lasten saatavilla on digitaalisia työvälineitä jotka tukevat oppimisprosesseja. Henkilöstöä perehdytetään hyvin TVT:n käyttämiseen. Välineiden pedagogiset käyttötavat perustuvat toimintasuunnitelmiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Varhaiskasvatuspäällikkö ja päiväkodinjohtajat
Sähköinen kokonaisratkaisu varhaiskasvatukseen.	Hankinta valmistellaan	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Varhaiskasvatuspäällikkö ja suunnittelija
Hyvät työvälineet	Laitteita, sähköinen työnohjaus	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Hyvä täydennyskoulutus	Henkilökunnalle tarjotaan monipuolista ja kiinnostavaa koulutusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Laissa (540/2018) uudet tehtävänimikkeet sekä henkilöstörakenne. Loviisa reagoi muutokseen hyvissä ajoin ennen siirtymäkauden päättymistä.	Kun vakinainen tehtävä avautuu tai määräaikainen päättyy, uusi toimi perustetaan uuden henkilöstörakenteen mukaisesti 1.1.2019 alkaen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Varhaiskasvatuspäällikkö ja suunnittelija

Muutosjohtamisen varmistaminen organisaatio-muutoksessa	Yhteistyömuotoja kehitetään vastaamaan asukkaiden palvelutarpeita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastualueiden päälliköt
Talousarviossa pysyminen	Seuraamme talousarvion toteumaa ja reagoidaan poikkeamiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastualueiden päälliköt
Pitkäkestoisten ratkaisujen löytäminen	Kokonaistaloudellisten vaihtoehtojen tarkastelu.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastualueiden päälliköt

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Varhaiskasvatus

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018 muutoksineen	TALOUSARVIO 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021
Toimintatuotot	944 647	744 400	731 200	738 512	745 897
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-6 237 182	-6 256 546	-6 338 179	-6 360 053	-6 382 255
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate					
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-5 292 535	-5 512 146	-5 606 979	-5 621 541	-5 636 358
Poistot ja arvonalentumiset	-410	-540	-4 402	-4 402	--4 402

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio 2019	Talous- suunnitelma 2020	Talous- suunnitelma 2021
0–6-vuotiaiden määrä	926	765	760	800	830
Päivähoidossa Lapsia	544	560	580	590	600
euroa/lapsi, netto	6 301 ulk.	6 364 ulk.	6 250 ulk.		
Ryhmäperhepäivähoidossa Lapsia	22	20	20	20	20
euroa/lapsi, netto	7 917 ulk.	10 270 ulk.	10 234 ulk.		
Perhepäivähoidossa Lapsia	17	12	8	4	0
euroa/lapsi, netto	9 085 ulk.	15 188 ulk.	18 734 ulk.		
Yhteensä päivähoidossa Tukea tarvitsevia lapsia	207	145	75 *)	75	75
Vuorohoidossa olevia lapsia	27	15	25	25	30
Kotihoidon tuet Lakisääteinen, lapsia	140	185	185	185	185
Kuntalisä, perheitä	137	185	185	185	185
Yksityisen hoidon tuet Lakisääteinen, lapsia	18	23	23	12	12
Kuntalisä/lapsi	17	23	23	12	12
Avoin varhaiskasvatus Treffis/perheitä/vuosi	179	170	170	170	170
Lapsia leikkikerhoissa	27	20	10	10	0

*) Laskentatapa muuttunut verrattuna talousarvioon 2018. Luku sisältää tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevia lapsia.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2019–2021

Vastuualueen nimi: Koulutus

Vastuuhenkilö: koulutuspäällikkö ja rehtorit

Vastuualueen tehtävät

Koulutuksen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu esi- ja perusopetuksen järjestäminen sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen. Tämän lisäksi ylläpidämme aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä järjestämme kerhotoimintaa.

Tarjoamme tasokkaita koulutuspalveluja lähellä kuntalaista. Panostamme hyvään johtajuuteen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan. Toiminta on oppilaskeskeistä ja rakentuu yhteiselle vuoropuhelulle.

Kannustamme oppilaita myönteisiin oppimiskokemuksiin jolloin into elinikäiseen oppimiseen herää. Opetamme oppilaita arvioimaan ja pohtimaan asioita kriittisesti, luomaan uutta kulttuuria sekä uudistamaan ajattelu- ja toimintatapaa. Kannustamme oppilaita ilmaisemaan mielipiteitään sekä osallistumaan päätöksentekoon.

Lukuvuoden 2018–2019 teemana on Kielitietoinen koulu. Opetuksessa keskitymme hyvään kielenkäyttöön sekä panostamme aikaisempaa enemmän omaan äidinkieleen.

Opetuksessa ja kerhotoiminnassa varmistamme, että huolenpito on riittävä ja että puutemme nopeasti ja systemaattisesti epäkohtiin. Koulu pyrkii yhteistoimintaan muiden toimijoiden kanssa.

Perusopetus antaa oppilaille valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Rakennamme ja peruskorjaamme kaksi turvallista koulurakennusta, jotka myös aktivoivat ympäröivää yhteiskuntaa
- Peruskorjaamme Harjunteen koulun uutta osaa ja valmistelemme vanhan osan uudisrakennusta/peruskorjausta sekä vahvistamme väistötiloissa olevan yhtenäiskoulun toimintaa
- Jatkamme IKT:n kehittämistä opetuksessa
- Lujitamme opetussuunnitelmauudistuksen viimeistä vaihetta koskien 9-luokkalaisia syksyllä 2019

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

- Vahvistamme esikouluopetusta keskittämällä toimintaa tietyille kouluille
- Laajennamme toimintapaikkojen lukumäärää, joissa aamu- ja iltapäivähoito yhdistetään aamu- ja iltapäivätoimintaan
- Viimeistelemme paikallisen opetussuunnitelman raikastamisprosessin
- Vahvistamme opiskeluhoitotyötä yhdessä koulukuraattorien ja koulupsykologien kanssa

Riskiarvio

- Koulutoiminta väistötiloissa vähentää houkuttelevuutta ja lapsiperheiden muuttoliikettä
- Resurssien priorisoinnin tarve lisääntyy investointien takia
- Vaativan erityisen tuen oppilasmäärä kasvaa

Vuoden 2019 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta henkilö /-
Kaksikielisten palvelujen tarjoaminen	Sivistyskeskuksen kaikissa palveluissa kaksikielisyys nähdään mahdollisuutena.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Uusien puukoulujen rakentaminen	Rakennamme koulut niin, että tiloja voidaan hyödyntää sekä nuoriso-, ilt-, koulutus-, kokous- että seminaaritoiminnassa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö ja rehtorit
Liikkuva koulu-hankkeen mahdollisuuksien hyödyntäminen	Koulut ja vapaa-aikatoimi organisoivat ja toteuttavat yhdessä Liikkuva koulu hanketta. Mahdollisuudet liikkua koulunpäivän aikana lisätään.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Utelias luokka hankkeen toteuttaminen	Koulut ja kultturitoimi organisoivat ja toteuttavat yhdessä Utelias luokka hanketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/vastuualueiden päälliköt
Lyömme lukkoon koulujen perusopetusryhmien vähittäismäärät.	Tarkastellaan koulujen oppilasmääriä ja ennusteita. Lukiokoulutuksen houkuttelevuuden lisääminen	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö ja rehtorit
Vahvistamme ja turvaamme esiopetustoiminnan.	Lyömme lukkoon missä kouluissa esiopetusta annetaan, sekä laaditaan toimintasuunnitelma siltä varalta, että oppilasmäärä alittaisi erillisen ryhmän perustamisen minimimäärän.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö ja rehtorit
Treenikerhon/Nuorten urheilijoiden aamuharjoittelun vakiinnuttaminen	Koulut ja vapaa-aikatoimi organisoivat ja toteuttavat yhdessä Liikkuva koulu hanketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Aamutoiminnan ja aamuhoidon yhdistäminen	Esiopetustoiminta ja esiopetuksen hoito keskitetään tiettyihin kouluihin niin, että opetusryhmien koot suurenevat ja toiminta vahvistuu.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö ja rehtorit sekä varhaiskasvatuspäällikkö ja päiväkodinjohtajat
Koulukuljetusten hyödyntäminen muihin kuljetustarpeisiin.	Koulutus osallistuu joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin. Käynnistetään kokeilu koulukyytien järjestämiseksi päiväsaikaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö, rehtorit ja suunnittelija
Kaupunki hakee mukaan UNICEF:in Lapsiystävällinen-kunta toimintamalliin	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksella on keskeinen rooli toimintamallin käynnistämisessä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Kulttuuripolkutoiminnan vakiinnuttaminen	Kulttuuritoimi järjestää yhdessä koulujen, päiväkotien ja kulttuuritoimijoiden kanssa kulttuuripolun kaikille peruskoulun oppilaille ja päiväkotien lapsille.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Paikallishistorian tuntemuksen lisääminen nuorten ja lasten keskuudessa.	Kaupungin museo panostaa museopedagogiikkaan ja yhteistyöhön koulujen, lukioiden ja päiväkotien kanssa. Palkataan museolehtori kaupungin museolle ja pyritään saamaan museolle lisää resursseja hakeutumalla valtionavustuksen piiriin.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Oppilaskuntien hallituksien ja nuorisovaltuuston yhteistyön kehittäminen	Koulujen oppilaskunnat ovat edustettuina nuorisovaltuustossa. Opiskelijakuntien toiminnan aktivointi lukioissa.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Vastuualueiden päälliköt

Koulujen kerhotoiminta ja eläkeläiset	Kerhotoimintaa järjestetään sekä aamuisin, päivisin että iltapäivisin päämääränä luoda mahdollisuuksia uusiin toimintamuotoihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö ja rehtorit
Panostamme lahjakkaiden oppilaiden opetukseen.	Kaksi kehittäjää, jotka on palkattu projektia varten, tukee ja markkinoi uusia pedagogisia ratkaisuja.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö ja rehtorit
Opettajavaihdot	Rehtoreita ja opettajia kehoitetaan seuraamaan kollegojen työtä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö ja rehtorit
Hyvät työvälineet	Laitteita, sähköinen työnohjaus	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Hyvä täydennyskoulutus	Henkilökunnalle tarjotaan monipuolista ja kiinnostavaa koulutusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Muutosjohtamisen varmistaminen organisaatio- muutoksessa	Yhteistyömuotoja kehitetään vastaamaan asukkaiden palvelutarpeita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt
Talousarviossa pysyminen	Seuraamme talousarvion toteumaa ja reagoidaan poikkeamiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt
Pitkäkestoisten ratkaisujen löytäminen	Kokonaistaloudellisten vaihtoehtojen tarkastelu.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018 muutoksineen	TALOUSARVIO 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021
Toimintatuotot	1 332 292	1 164 949	1 341 503	1 366 903	1 380 572
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-12 652 665	-12 738 250	-14 109 223	-14 646 810	-14 691 737
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate					
<i>josta sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-11 320 373	-11 573 301	-12 767 720	-13 279 907	-13 311 166
Poistot ja arvonalentumiset	-3 655	0	0	0	0

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio 2019	Talous- suunnitelma 2020	Talous- suunnitelma 2021
Määrä					
Kouluja	15	15	15	15	15
Esikoulu/integroitu/oppilaita	5/18	5/16	3/15	2/9	2/7
Esikouluryhmät/oppilaita	11/134	11/148	12/112	12/121	12/110
Perusopetuksen ryhmiä/oppilaita	105/1 449	106/1 446	107/1 453	107/1 426	107/1 384
Erityisen tuen piiriin siirrettyjä, %	9,2	11,2%	11,4%	12%	12%
Talous					
Esikoulukustannukset/oppilas, netto, euroa	5 194 ulk.	5 235 ulk.	6 509 ulk		
Esikoulun kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	718	800	1 174		
Perusopetuksen kustannukset/oppilas, netto, euroa	7 344 ulk.	7 297 ulk.	8 082 ulk		
Perusopetuksen kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	867	935	1 082		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2019–2021

Vastuualueen nimi: Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus

Vastuuhenkilö, lukiokoulutus: koulutuspäällikkö, rehtorit

Lukiokoulutus on siirretty koulutuspäällikölle.

Vastuuhenkilö, ammatillinen koulutus: sivistys- ja hyvinvointijohtaja (aiemmin sivistysjohtaja)

Ammatillinen koulutus on osa konsernia ja siitä huolehtii sivistys- ja hyvinvointijohtaja.

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tavoitteena on lukiokoulutuksen turvaaminen sekä suunnitelmallinen opiskelijarekrytointi ja näkyvyyden parantaminen. Lisäksi toimintaa kehitetään aktiivisesti mm. luomalla yhteistyöverkostoja ja kehittämällä esimerkiksi yrittäjyyskasvatusta, opettajien ja opiskelijoiden tieto- ja viestintätekniikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä. Lukiot antavat opiskelijoille laadukasta ja ajanmukaista opetusta, joka mahdollistaa hyvät jatko-opintomahdollisuudet.

Toisen asteen koulutuksen kohdalla aloitetaan toiminta kahdessa eri osakeyhtiössä. Loviisa toimii osakeyhtiöiden omistajakuntana ja tehtävänä on, yhtenä aktiivisena toimijana, turvata hyvät toisen asteen koulutusmahdollisuudet kaupungin nuorille.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Treenikerhon toiminnan vakiinnuttaminen ja saaminen osaksi koulun toimintaa
- Yhteistyön lisääminen mm. yritysten ja kolmannen sektorin kanssa
- Yliopistoyhteistyön aloittaminen
- Pyritään varmistamaan loviisalaisten lukioden houkuttelevuus ja opiskelijoiden jatko-opintokelpoisuus
- Laadukkaan lukio-opetuksen turvaaminen

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

- Loviisan lukion toimiminen väistötiloissa
- Lovisa Gymnasiumin peruskorjaus
- Kaksivuotinen Erasmus+ -hanke

Riskiarvio

- Valtionosuusmuutoksen vaikutukset lukiokoulutukseen
- Loviisan lukion väistötiloissa toimimisen vaikutus alkavien opiskelijoiden määrään
- Pienten lukioden haaste rekrytoida päteviä opettajia

Vuoden 2019 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /- henkilö
Toisen asteen koulutus tukee paikallisia yrityksiä. Työvoiman saanti paranee.	Lukioiden yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa lisätään. Toisen asteen ammatillista koulutusta suunnitellaan vastaamaan työelämän tarpeita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kaupunginhallitus/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Kaksikielisten palvelujen tarjoaminen	Sivistyskeskuksen kaikissa palveluissa kaksikielisyys nähdään mahdollisuutena.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Lyömme lukkoon koulujen perusopetusryhmien vähittäismäärät.	Tarkastellaan koulujen oppilasmääriä ja ennusteita. Lukiokoulutuksen houkuttelevuuden lisääminen	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Koulutuspäällikkö ja rehtorit
Treenikerhon/Nuorten urheilijoiden aamuharjoittelun vakiinnuttaminen	Koulut ja vapaa-aikatoimi organisoivat ja toteuttavat yhdessä Liikkuva koulu hanketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Kaupunki hakee mukaan UNICEF:in Lapsiystävällinen- kunta toimintamalliin	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksella on keskeinen rooli toimintamallin käynnistämässä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Paikallishistorian tuntemuksen lisääminen nuorten ja lasten keskuudessa.	Kaupungin museo panostaa museopedagogiikkaan ja yhteistyöhön koulujen, lukioiden ja päiväkotien kanssa. Palkataan museolehtori kaupungin museolle ja pyritään saamaan museolle lisää resursseja hakeutumalla valtionavustuksen piiriin.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Oppilaskuntien hallitusten ja nuorisovaltuuston yhteistyön kehittäminen	Koulujen oppilaskunnat ovat edustettuina nuorisovaltuustossa. Opiskelijakuntien toiminnan aktivointi lukioissa.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Etäopiskelumahdollisuuksien lisääminen ja lukioiden yliopistoyhteistyön kehittäminen	Lukioiden yhteistyön kehittäminen yliopistojen kanssa käynnistetään	Kasvatus- ja sivistyslautakunta/Koulutuspäällikkö ja rehtorit
Hyvät työvälineet	Laitteita, sähköinen työnohjaus	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Hyvä täydennyskoulutus	Henkilökunnalle tarjotaan monipuolista ja kiinnostavaa koulutusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Muutosjohtamisen varmistaminen organisaatio-muutoksessa	Yhteistyömuotoja kehitetään vastaamaan asukkaiden palvelutarpeita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt
Talousarviossa pysyminen	Seuraamme talousarvion toteumaa ja reagoidaan poikkeamiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt
Pitkäkestoisten ratkaisujen löytäminen	Kokonaistaloudellisten vaihtoehtojen tarkastelu.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Lukio ja ammatillinen koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018 muutoksineen	TALOUSARVIO 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021
Toimintatuotot	140 993	67 000	53 000	53 530	54 065
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-1 374 232	-1 348 717	-1 374 186	-1 376 027	-1 377 895
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate					
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-1 233 239	-1 281 717	1 321 186	-1 322 497	-1 323 829
Poistot ja arvonalentumiset	-1 741	-2 000	0		

Lukioiden yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio 2019	Talous- suunnitelma 2020	Talous- suunnitelma 2021
Opiskelijoita	186,5	192	190	192	194
Opetustunteja	418*)	374	374	374	374
Netto, euroa/opiskelija	6 346 ulk	6 404 ulk.	6 664 ulk.		

*)tuntikehys

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2019–2021

Vastuualueen nimi: Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointijohtaja (aiemmin sivistysjohtaja) ja rehtori

Vastuualueen tehtävät

Alueopistot, Lovisa svenska medborgarinstitut ja Valkon kansalaisopisto tarjoavat vapaasta sivistystyöstä säädetyn lain mukaista opetusta kolmessa kunnassa (Lapinjärvellä, Loviisassa ja Pyhtäällä). Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti kurssitarjonta suunnataan kaikenikäisille opiskelijoille ja monenlaisille kohderyhmille, joskin pääkohderyhmänä ovat aikuiset.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Vapaa sivistystyö tarjoaa monipuoliset opiskelumahdollisuudet kaikkialla Loviisan, Lapinjärven ja Pyhtään alueella molemmilla kielillä. Loviisan kansalaisopistot saivat 6000 euroa opintosetelirahaa, johon ovat oikeutettuja maahanmuuttajat, alhaisen peruskoulutuksen omaavat ja oppimisvaikeuksia kokevat sekä yli 63-vuotiaat ja eläkeläiset. Kyseiset ryhmät voivat saada kaikista opistojen kursseista 50 % alennuksen. Pienituloiset (bruttotulot korkeintaan 1200 euroa kuukaudessa) voivat saada vapautuksen kurssimaksusta erillisestä anomuksesta.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Selvitämme opistojen yhdistymisen haitat ja hyödyt. Loviisa on hakemassa yhdessä Sipoon ja Porvoon opistojen kanssa aikuisten perustaitojen ja digitaalisten taitojen vahvistamiseen tarkoitettua valtionavustusta. Rahoitusta haetaan yli 200 000 euroa ja hankkeeseen on tarkoitus palkata koordinaattori.

Riskiarvio

Seurataan erityisen tarkasti, millaiset kurssit peruuntuvat. Näyttää siltä, että erityisesti pienten kylien kurssit peruuntuvat herkästi. Joillakin alueilla myös ruotsinkielisten ryhmien aloitus on ollut haastavaa.

Harjurinteen sisäilmaongelmien vuoksi huomattava osa opetuksesta on siirtynyt väistötiloihin. Joihinkin aineisiin on erityisen vaikeaa löytää sopivia tiloja, minkä vuoksi kursseja saatetaan joutua kokonaan perumaan tai sisältöä voidaan joutua muuttamaan oleellisesti.

Vuoden 2019 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta henkilö /-
Kaksikielisten palvelujen tarjoaminen	Sivistyskeskuksen kaikissa palveluissa kaksikielisyys nähdään mahdollisuutena.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Kaupunki hakee mukaan UNICEF:in Lapsiystävällinen-kunta toimintamalliin	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksella on keskeinen rooli toimintamallin käynnistämässä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Yhteistyön edelleenkehittäminen kolmannen sektorin, yhdistyksien ja eri toimijoiden kanssa	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimet järjestävät seurakoukkuksia ja muita tapaamisia kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhteistyöhön kolmannen sektorin toimijoiden kanssa panostetaan. Opistot järjestävät monipuolisia kursseja, jotka edistävät hyvinvointia ja osallisuutta.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Hyvät työvälineet	Laitteita, sähköinen työnohjaus	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Hyvä täydennyskoulutus	Henkilökunnalle tarjotaan monipuolista ja kiinnostavaa koulutusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Vastuualueiden päälliköt
Muutosjohtamisen varmistaminen organisaatio-muutoksessa	Yhteistyömuotoja kehitetään vastaamaan asukkaiden palvelutarpeita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt
Talousarviossa pysyminen	Seuraamme talousarvion toteumaa ja reagoidaan poikkeamiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt
Pitkäkestoisten ratkaisujen löytäminen	Kokonaistaloudellisten vaihtoehtojen tarkastelu.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta/ Sivistys- ja hyvinvointijohtaja sekä vastuualueiden päälliköt

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat
Vapaa sivistystyö

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018 muutoksineen	TALOUSARVIO 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020	TALOUS- SUUNNITELMA 2021
Toimintatuotot	230 277	217 100	215 700	217 857	220 035
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-925 423	-934 558	-935 901	-939 476	-943 104
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate					
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-695 146	-717 458	-720 201	-721 619	-723 068

Poistot ja arvonalentumiset

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio 2019	Talous- suunnitelma 2020	Talous- suunnitelma 2021
Opiskelijoita	1 280 (Mi)+ 1 706(Vako) =2 986	1 450 (Mi)+ 1 850 (Vako) =3 300	1 450 (Mi)+ 1 850 (Vako) = 3 300	Yhteensä 3 500	Yhteensä 3 500
Opetustunteja	4 929 (Mi)+ 6 952(Vako) = 11 881	5 500 (Mi)+ 7 000 (Vako) = 12 500	5 200 (Mi)+ 7 200 (Vako)= 12 400	Yhteensä 12 500	Yhteensä 12 700
Nettokustannukset, euroa/opiskelija	233 ulk.	217 ulk.	218 ulk.		
Nettokustannukset, euroa/opetustunti	58 ulk.	57 ulk.	58 ulk.		